

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Det arbejde, der finder sted med henblik på videreudvikling og anvendelse af et standardprogrammeringssprog til datamater, der betegnes ADA, kan ikke betegnes som et våbenteknologisk samarbejde, idet datamat-sproget er udviklet til generel anvendelse. Arbejdet med at udvikle et nyt datamatprogrammeringssprog påbegyndtes i USA i 1974 på initiativ af det amerikanske forsvarsministerium. Da det blev klart, at projektet var af almindelig interesse for EDB-branchen, og for at opnå fordelene ved et generelt anvendeligt programmeringssprog, blev udviklingsarbejdet udført i konsultation med en bred kreds af potentielle brugere i og uden for USA. Der blev herved tale om et programmeringssprog til almindelig civil anvendelse. EF-Kommissionen beskæftigede sig i 1978-79 med mulighederne for at udvikle et maskin-uafhængigt EDB-sprog (dvs. et sprog, der ikke er knyttet specifikt til en bestemt maskintype). Efter en præsentation af ADA gik Kommissionen ind for dette i stedet for at foreslå EF-midler anvendt på en parallel udvikling af et nyt sprog.

Udvikling af oversættelsesudstyr til anvendelse i forbindelse med ADA kan forventes støttet under det flerårige program på data-behandlingsområdet (vedtaget ved rådsbeslutning af 11. september 1979, jfr. EF-Tidende nr. 231 af 13. september 1979, side 23).

Også inden for NATO foregår der overvejelser om at anvende ADA som standard-datamatsprog.

ADA-sproget vil, når det er færdigudviklet til praktisk anvendelse, formentlig i 1983-84, være tilgængeligt for alle interesserede og kunne anvendes til alle formål, ligesom det til sproget hørende støttesystem må forventes at blive markedsført kommercielt.

Spm. nr. 822

Til statsministeren (20/3 81) af:

Wilhelm (VS):

»Vil statsministeren redegøre for, hvorvidt det er kutyme, at der i forbindelse med vurdering af kandidater til ministerposter fremlægges rapporter om de pågældende personer fra efterretningstjenesterne?«

Begrundelse

I kølvandet på The Economist's nu berygtede orienteringsbrev om en sikkerhedsrisiko i den danske regering er der kommet nok så interessante ting frem.

Det synes at være accepteret som den selvfølgeligste ting, at efterretningstjenesterne forud for ministerudnævnelser fremlægger rapporter om de forskellige kandidater, i hvert fald hvis disse på nogen måde kan antages at udgøre en sikkerhedsrisiko.

Det synes desuden at forholde sig sådan, at de pågældende ikke får forelagt de nævnte rapporter og således ikke får kendskab til eller mulighed for at berigtige de rygter og sladderhistorier, som måtte have sneget sig ind eller være plantet i materialet.

Hvis det forholder sig sådan, betyder det reelt, at efterretningstjenesterne kan diskvalificere enhver, som de af en eller anden grund ikke bryder sig om, fra de pågældende poster og stillinger. Derfor må proceduren ved disse sager klarlægges for offentligheden.

Det bedes herunder oplyst,

- på hvis initiativ rapporterne fremlægges,
- for hvilke andre stillingsbesættelser end ministerposter denne fremgangsmåde følges,
- om rapporter ved disse stillingsbesættelser fremlægges for alle kandidater eller kun for sådanne, som efterretningstjenesterne anser for at kunne udgøre en sikkerhedsrisiko,
- hvad der skal til, for at en kandidat betragtes som en sikkerhedsrisiko,
- hvorvidt enhver således fremlagt rapport bliver forelagt den pågældende, så der er mulighed for indsigelse, samt
- i hvilket omfang udenlandske myndigheder har adgang til sådanne rapporter.

Desuden må vi have klarlagt begrebet »sikkerhedsrisiko«.

I sig selv er det meningsløst, eftersom ingen dansk borger kan undgå at udgøre en sikkerhedsrisiko. Man kan alene vælge, om man vil udgøre en sikkerhedsrisiko for NATO eller man vil udgøre en sikkerhedsrisiko for den danske befolkning. Det gælder militært såvel som politisk, jfr. depotproblematikken og Reaganregeringens kendskab til de fascistiske kupplaner i Spanien.

Imidlertid er indoktrineringen så fremskreden, at når der i den offentlige debat tales om »sikkerhedsrisiko«, så er det automatisk underforstået, at der menes sikkerhedsrisiko